

U POTRAZI ZA IZVOROM VJEČNOGA ŽIVOTA

Zašto sve religije nisu jednake? Svaka kultura ima svoje mislioce koji zaključuju da je Bog beskonačan, transcendentan, sveprisutan, sveobuhvatan i nadasve, samo sebi sličan. Zašto onda postoji toliko vrsta religija?

Religije stvara, određuje i boji djelovanje između ljudi i duhovnoga poticaja što ih dodiruje. Prvo postoji poticaj, njega slijedi kult i zatim to postaje kulturom. Prema tomu, svaka religija ima svoj početak, vrhunac i kraj. Tip poticaja i razvoj potencijala povezani su sa stanjem kristalizacije rase ili ljudi među kojima se poticaj očituje. Na taj način religije mogu rasti i razvijati se do određene granice. Međutim, mogu i kristalizirati i onemogućavati dalji razvoj.

Mudrost Vedante stara je tisućama godina. Vedanta se sastoji od Bhagavad Gite, Upanišada i Brahma Sutri - triju vodiča koji yogiju daju orijentaciju. Istinska yoga poučava kako čovjek može postati Bogom do one mjere do koje u sebi ojača sliku počela. Da bi u toj namjeri pomagao ljudima, sustav je u dalekoj prošlosti razvio niz fizičkih položaja koji odgovaraju djelovanju stanovitih snaga u svemiru. Moguće je bilo postići jedinstvo s božanskim uz pomoć koncentracije i meditacije. Niže biće postajalo bi tako jedno s višem bićem.

SVIJEST U ASTRALNOJ SFERI

Općenito govoreći, ljudi u prošlosti nisu bili takvi individualci kakvi su danas. Njihova je svijest bila podređenija sviješću grupe kojoj su pripadali. Danas to možemo pratiti kod fanatičnih članova nekih političkih stranaka. U prošlosti je svakodnevni život bio određen precima, devama i ostalim prirodnim snagama koje su predstavljane kao bogovi. Ljudi su bili svjesniji u astralnim sferama i čak su komunicirali s entitetima koji su tamo obitavali. Jedan život samožrtvovanja i samokontrole, lišen stvaranja karme, bio je dovoljan za oslobođenje od fizičkoga tijela. I tako bi ljudi ulazili u veliko božansko područje, bez obzira na to kako se ono zvalo - Brahma, Vishnu ili koje drugo božanstvo.

Otpribliže šest stoljeća prije kršćanske ere pojavio se Buddha sa svojim učenjem o izbavljenju. Ono je imalo potpuno drukčiju orijentaciju u kojoj je sannyasin igrao ključnu ulogu, što se svodilo na odbacivanje triju svjetova:

svijeta čovjeka samoga, svijeta njegovih predaka, i svijeta bogova.

Ljudi su patili radi svojih nagona i doživljavali su svoju nečistoću kao uzrok patnje. Stoga je Buddha poučavao o čistoći brojnih aspekata života - čovjek mora prognati svu nečistoću i tako postići božansko.

ČOVJEK KOJI RAZMIŠLJA POSTIŽE AUTONOMIJU

Šest stotina godina kasnije, scena se u potpunosti mijenja. Počinje se buditi grčko-rimska civilizacija, od koje su posebno europske kulture preuzele mnoge ideje, uvide i zakone. A što se dogodilo na polju religije? Danas, osoba koja razmišlja više ili manje stoji čvrsto na svoje dvije noge. Odgovorna je za svoja djela i, koliko to vlasti dopuštaju, može izabrati svoj život i duhovnu orijentaciju. To je nova faza u razvoju arijskoga čovječanstva: tragati za Bogom u negaciji i oslobođenju od prirodne svijesti.

Posljednjih godina vladavine rimskoga cara Augusta Isus je širio svoje učenje, utemeljeno na tim novim mogućnostima. Nije se više radilo o uklanjanju patnje, već o njezinu prihvaćanju kao jednog od aspekata prirode. Božansko načelo u čovjeku mora biti ponovno rođeno, oslobođeno, jer bez toga živoga načela ljudska duša ne može pronaći vječnost. Isus kaže: «Nitko ne može doći k Ocu nego kroz mene.» (Ivan 14:6) Apostol Pavao kaže: «Tako i uskrsnuće mrtvih: sije se u raspadljivosti, uskrsava u neraspadljivosti; sije se u sramoti, uskrsava u slavi; sije se u slabosti, uskrsava u snazi; sije se tijelo naravno, uskrsava tijelo duhovno.» (I Korinćanima 15:42-44)

U to vrijeme sjedište je svijesti u glavi, dakle u fizičkomu tijelu. Tako je i danas. Ezoterijski autoriteti objašnjavaju da se središta raznih nosača sastaju u glavi. Stoga ne možemo izravno percipirati, doprijeti, osjetiti i iskusiti Duha, Boga.

«Meso i krv na mogu naslijediti kraljevstvo Božje», kaže Isus. (I. Korinćanima 15:50) To jest i ostaje čista gnostička izjava! Nema sumnje: Isusovo učenje o oslobođenju u potpunosti je gnostičko.

Dva tisućljeća kasnije vidimo što ostaje od poticaja koji je trebao srušiti dogme i pravila. Stvorene su nove dogme, podignuti novi zidovi oko iskreće jezgre ljubavi i slobode. Kakva je tuga uslijedila! Bog je stavljen u nebo da bi mu se ljudi mogli moliti. A teolozi svih vrsta i tipova pojavljuju se kao posrednici koji ga objašnjavaju ljudima. Takve su gnostici, čije je polazište božanska iskra u ljudskom srcu, trpjeli zbog svoje «drskosti».

ČOVJEK JE MIKROKOZMOS

Vrijeme je prolazilo. Valentin je optužen za herezu; Mani je osnovao svjetsku religiju, religiju svjetlosne duše, i nestao u svojim lancima. Pavličani i bogumili bili su proganjeni i izdavani. Katare su spaljivali na tisuće. Rosenkreuzeri, templari i mistici proganjeni su i uklanjani kada je god to bilo moguće.

Pojam «mikrokozmos» javlja se tijekom renesanse. Čovjek je mikrokozmos! Mali je svijet odraz makrokozmosa. Mali svijet u kojemu se nalazi sve što čovječanstvu treba da se očituje prema božjemu planu. To je gledište brzo bilo usvojeno i renesansni je čovjek otkrio da je autonomno biće koje posjeduje svoje nebo i zemlju i koje može upravljati vlastitim nebom i zemljom.

Međutim, njegova se svijest još nije bila u potpunosti razvila. U osamnaestom stoljeću enciklopedisti su vjerovali da sve znaju i pisali su o svomu znanju podebele knjige. U devetnaestom i dvadesetom stoljeću znanost se bori za prvenstvo i čovjek se od tada razvija tako da izađe iz stanja društvene izolacije i postane društvenim bićem.

Danas, kada ulazimo u dvadeset i prvo stoljeće, čovječanstvo je pred novom fazom. Ljudi su u potrazi za novim aspektima svijesti, čak i za potpuno novom sviješću! Govore o smislu svog života i tragaju u svim smjerovima za nečim što ih povezuje s njihovom trenutnom sviješću. Život zadobiva smisao samo kada u srcu pronađemo svoju duhovnu osnovu. Taj je duhovni potencijal osnova za istinsko obnavljanje cijeloga života, ne samo nakratko, već slijedeći struju vječnosti. Sva mudrost koja je u mikrokozmosu sijana stoljećima čovječanstvo tjera na ostvarivanje. Mi s time nešto moramo učiniti! Zato slijedi reakcija, reakcija koju stimulira struja snage iz božanske jezgre u srcu.

SADA SE ODVIJA PROCES REGENERACIJE

Ruža se budi! Ona mijenja čovjeka. Stavlja ga u proces regeneracije iz kojega se rađa duhovno tijelo. Ono što je važno jest individualni uvid, čista žudnja, čisti motivi i trajna težnja. «Sije se tijelo prirodno, uskršava tijelo duhovno.» To je duhovno tijelo duhovno-duševni čovjek koji nadilazi ograničenja prirode.

Nitko to ne može učiniti umjesto nekoga drugoga. Svatko treba raditi na vlastitomu spasenju. Svatko valja započeti na svojim osnovama koje su povezane s osnovama cijeloga čovječanstva. Stoga su sve duše povezane i čine jedinstvo «bića duša», dok su istovremeno nosači tih duša, mnoga pojedinačna «ega» često jedni drugima za vratom. Nitko se ne može osloboditi od čovječanstva, svi pripadaju njegovu tijelu.

Zlatni Ružin Križ poučava o nestalnosti zemaljske prirode i o tomu kako čovjek ne može naći trajnu sreću na zemlji. Svrha je života pronaći vječnu mudrost koja leži u srcu kao sjeme što ga treba posijati. Kada to sjeme proklija, duh može rasti ako se preda procesu rasta.

«MOJE JE SEBSTVO MOJE NAJNUTARNJIJE SRCE»

Makrokozmos pruža svakomu tipu duše planirano, skladno polje razvoja, koje obujmljuje i prožaruje nespoznatljivo. I mikrokozmos zemaljskoga čovjeka spiralno raste u tomu polju. Tako je božansko prisutno u svim živim bićima i očituje se u prikladno vrijeme.

U dubokim gnostičkim tekstovima Upanišada govori se o atmanu u srcu, koji je jedno s božanskom prvobitnom supstancijom. «Moje je sebstvo moje najnutarnjije srce, manje je od rižina zrna ili zrna

gorušice ili jezgre prosena zrna. Moje je sebstvo u mojemu najnutarnijemu srcu veće od zemlje, veće od svemira, veće od tih svjetova. Djelatno je posvuda, moguće ga je svugdje osjetiti, iskusiti, sveobuhvatno je, bez riječi je i bez brige: takvo je moje sebstvo u mojemu najnutarnijemu srcu. To je Brahma.»

(Iz učenja Shandilyae)

